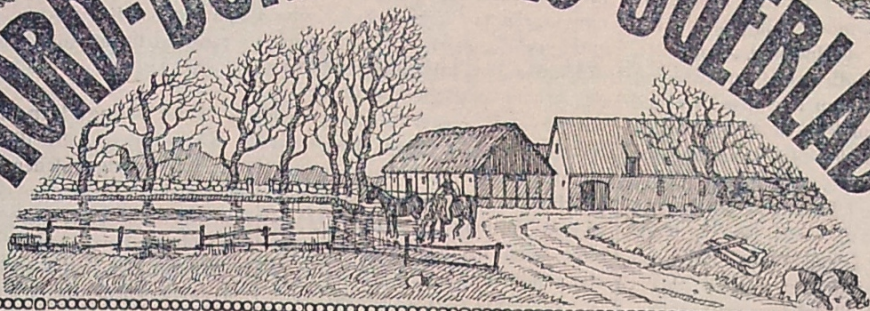

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgivet af et Interessentskab.
Ansvarshavende: Otto Gornitzka.
Forretningsfører Sparekassens Ridder
Trykt i Allinge Røgtrykkeri.

Avertissementsprisen er pr. Petitlinie
for Inserter paa Forsiden 15 Øre.
Almindelige Annoncer 1. Gang 10 Øre
etterfølgende Gange 5 Øre.

Nr. 144

Fredeag den 7. Juli. 1916

4de Aarg.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

trykkes i et Antal af mindst 1600 Exmpl.
og forsendes gennem Postvæsenet i Allinge.
Sandvig, Olsker, Rulsker, Rø og Klemensker.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

har den største Udbredelse i Nordre Herred
bliver læst i ethvert Hjem og egner sig der-
for bedst til Avertering.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

optager gerne Bekendtgørelser af enhver Art
saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
Efter- eller Aflysninger, Auktioner etc.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

udgaar hver Fredeag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
koster 1 Kr. halvvaarlig.

Roemarkerne.

—o—

L. Rasmussen skriver i „Kbh.s
Landbrugstid.“:

Paa de fleste Roemarker er Plan-
terne nu kommen op og staar pænt
uden Spring i Rækkerne. Jordlop-
perne har nok enkelte Steder indfun-
det sig og gnavet en Del Huller i
Kaalroe- og Turnipsplanternes Blade,
men dog ikke foraarsaget nogen
nævneværdig Skade. Det kolde Vejr-
lig har holdt Roeplanterne noget til-
bage i Væksten, men har saa til
Gengæld ogsaa ødelagt en Del Skad-
edyr og Plantesygdomme.

Blandt Landmændene er det i
disse Dage et almindeligt Samtale-
emne: „Til hvor stor Afstand er det
fordelagtigt at udlynde Roerne?“
Som Svar paa dette skal kort refe-
reres nogle Forsøgsresultater fra Sta-
tens Forsøgsringsomhed.

Paa Forsøgsstationerne Askov,
Tystofte og Lyngby prøvede man at
saa Runkelroerne paa tre forskellige
Afstande mellem Rækkerne, hen-
holdsvis 18, 21 og 24 Tommer. Ro-
erne blev for hver af disse tre Saa-
maader udlyndet med tre forskellige
Mellemrum: 8, 12 og 16 Tommer.

Det høstede Udbytte af Tørstof
pr. Td. Land var i Gennemsnit for
tre Aar følgende ved en Afstand
paa:

18×8 T.: 92,5 Ctn.; 18×12 T.:
87,2 Ctn.; 18×16 T.: 82,9 Ctn. —
21×8 T.: 89,8 Ctn.; 24×12 T.:
81,2 Ctn.; 24×16 T.: 75,2 Ctn. —
24×8 T.: 86,8 Ctn.; 24×12 T.:
81,2 Ctn.; 24×16 T.: 75,2 Ctn. —

Som det fremgaar af Tallene, gi-
ver Runkelroerne størst Udbytte,
naar de udtyndes med en lille Af-
stand mellem Planterne i Rækken,
og de saas med den mindste Række-
afstand. Men man maa ogsaa hu-
ske paa, at med lille Rækkeafstand
faar man flere Rækker pr. Td. Land,
og Arbejdet med Roemarken vil som
Følge deraf forøges, saa man vil i
flere Landbrug, hvor det kniber lidt
med Arbejdskraften, slaa sig ved at
have en Rækkeafstand paa 21—22
Tommer og saa udlynde Roerne i
Rækkerne til 8 Tommer.

For Kaalroernes Vedkommende er
udført lignende Forsøg, og der viser
Udbyttetallene i Centner Tørstof pr.
Td. Land sig at være følgende ved
en Afstand mellem Planterne paa:

18×10 T.: 80,4 Ctn.; 18×15 T.:
82,1 Ctn.; 18×20 T.: 77,6 Ctn. —
22×10 T.: 79,6 Ctn.; 22×15 T.:
81,0 Ctn.; 22×20 T.: 78,3 Ctn. —
26×10 T.: 77,9 Ctn.; 26×15 T.:
76,9 Ctn.; 26×20 T.: 74,5 Ctn. —

Som det ses, er det fordelagtigt
at give Kaalroerne noget større Vok-
seplads end Runkelroerne.

Størst Udbytte opnaas ved et Vok-
serum 10×15 Tommer, men en
Rækkeopstand ca. 22 Tommer og et
Mellemrum mellem Planterne paa
12—15 Tommer vil vist være det
mest fordelagtigste, naar der skal
tages Hensyn til den større Arbejds-
udgift ved den lille Rækkeafstand.

I Praktis har det vist sig, at mange
Landmænd udlynder Roerne meget
sent, man har derfor forsøgsvis un-
dersøgt, paa hvilket Tidspunkt af
Planternes Udvikling Udtyndingen
bør foretages, for at Roemarken skal
give størst Udbytte.

I Forsøgene udtyndedes Roerne
paa følgende forskellige Tidspunk-
ter:

1) Naar det første Løvblad var syn-
ligt mellem Frøbladene. 2) Naar
Planterne havde tre tydelige Løv-
blade foruden Frøbladene. 3) Naar
Planterne var ca. 6 Tommer høje.

Udbyttet af Centner Tørstof pr. Td.
Land efter de forskellige Udtyndings-
tider var følgende for:

1. Udtyndingstid for Runkelroer:
66,3, 2. do. 66,3, 3. do. 56,8.

For Kaalroer: 1. Udtyndingstid:
69,2, 2. do. 54,0, 3. do. 54,2.

For Turnips: 1. Udtyndingstid:
56,3, 2. do. 54,0, 3. do. 45,9.

Tallene viser tydeligt, at en saa
tidlig Udtyndning som mulig giver
det bedste Resultat; dog er det ikke
stor Forskel paa tidlig og midter-
lig Udtynding, hvorimod Tabet ved
at lade Roerne vente til den sene
Udtyndingstid, er ret føleligt. Mel-
lem anden og tredje Udtynding var
for Runkelroer og Turnipsens Ved-
kommende ca. 10 Dage og for Kaal-
roerne ca. 14 Dage. Ved at udskyde
Udtyndingen til det sene Tidspunkt,
vil man tabe henimod en Femtedel
af Afgrøden eller ca. 1 Centner Tør-
stof pr. Td. Land for hver Dag, der
gaar, inden Roerne udtyndes efter
at de er tjenlige dertil. Hvis vi reg-
ner med, at 1 Centner Roetørstof
har samme Værdi som 1 Centner
Korn, vil der med de nuværende
Priser ske et Tab paa ca. 10 Kr.
pr. Td. Land for hver Dag Udty-
ndingen trækkes ud.

Udtyndingens Udførelse bør fore-
tages med Omhu. Ved Undersøgel-
sen har det nemlig vist sig, at og-
saa paa dette Omraade bliver velud-
ført Arbejde betalt med en Overpris.

Man har undersøgt, hvor stort
Merudbytte der kunde opnaas, naar
der ved Udtyndingen blev udvalgt
den største og kraftigste Plante, me-
dens Resten fjernedes. Til Sammen-
ligning blev Udtyndingen paa an-
dre Stykker udført paa den Maade,
at en middelstor Plante blev bibehol-
dt, idet man gik ud fra, at der,
naar inter Udvalg foretoges ved Ud-
tyndingen, vil være Planter af mid-

del Beskaffenhed, der bliver staa-
ende.

Merudbyttet man opnaaede ved at
lade den største og kraftigste Plante
blive staaende, viste sig at være i
Gennemsnit for en Aarrække, ved
en Afgrøde paa ca. 95 Centner Tør-
stof pr. Td. Land for Runkelroer ca.
5 Centner eller omtrent 5 pCt. af
Afgrøden. Ved en Afgrøde af Kaal-
roer paa ca. 85 Centner Tørstof hø-
stedes et Merudbytte af 11 Centner
Tørstof, omtrent 13 pCt. af Afgrøden.
For Turnipsenes Vedkommende var
de tilsvarende Tal henholdsvis 40
og 3 Centner eller omtrent 8 pCt.
Forøgelse af Afgrøden.

Omsættelse Merudbyttet i Penge til
de nuværende Priser paa Foder —
ca. 10 Øre pr. Pd. Roetørstof —, vil
det repræsentere en Værdi af 50,
110 og 30 Kr. pr. Td. Land for hen-
holdsvis Runkelroer, Kaalroer og
Turnips.

Som man ser, er det ikke nogen
helt ringe Sum, man kan erhverve
sig for veludført Arbejde. Og da det
er lige saa let at lade den største
som den mindste Plante blive staa-
ende, vil Arbejdets Mængde være
ens. Det, som det kommer an paa
er, at Vedkommende, der udfører
Arbejdet, rigtig for Øjnene op for,
hvilken Værdi Arbejdets rette Udfø-
relse har.

Sorgens Farver.

—o—

Maaske aldrig før har Sorgens
Farve, den sorte Dødsfarve, været
saa stærkt fremtrædende som netop
nu, da den bæres af saa mange ef-
terlevende efter de Ofre, som den
store Krig har krævet.

At sort for næsten alle kristne Folk
er blevet Sorgens og Lidelsens Farve
maa tilskrives romersk Indflydelse.
Farvens symbolske Betydning ligger
meget nær. Ligesom Lyset er et
Billede paa Glæden, er Mørket et
Billede paa Sorg og Død. Allerede
hos de gamle Ægyptere var sort
Sørgfarven, men under nogle Perio-
der havde de ogsaa gult som det
faldende Løv, naar Sommeren dør.
Araberne har først sort og derefter
blaa Sørgklæder, idet de derved vil
tilkendegive, at den hedengangne
for evigt er taget fra dem og dem
lige saa fjern som Himlens blaaende
Hvalv.

At Judenalis, Ovidius, Propertius
og andre Digtere og Forfattere i det
gamle Rom ved vi, at man der sør-
gede over de døde i sorte Klæder.
Euripides' Dramaer giver os den
samme Oplysning for Grækernes
Vedkommende.

I lyst, solrigt hvidt at se noget,
der symboliserer Døden, er imod-
varende med Døden forbundne Fore-
stillinger, og dog er den Skik at
sørge i hvidt langt ældre og mere
udbredt, end Folk i Almindelighed
tror.

En tysk Forsker antager, at for
de gamle germanske Stammer har
den hvide Farve en Gang været Sor-

gens Farve, ligesom den i Folke-
troen altid hentydede til Døden. Vi
smykker jo endnu den Dag i Dag
de døde Ligkister med Blomster og
planter saadanne paa deres Grave.
I Schweiz' og Tyrols fra Verden ad-
skille Dale, hvor gammel Brug endnu
holdes i Hævd, bruges den hvide
Sørgedragt den Dag i Dag, og paa
Rügen hører det hvide Hovedklæde
ubetinget til Sørgedragten.

I Japan, Kina og Annam bærer
man endnu hvide Sørgklæder, i Ja-
pan tillige blaa. Ogsaa Perserne i
Bombay gaar med hvide Klæder i
Ligtoget, og Avstraliernes saavel som
Amahawerne i Nordamerika maler
Kroppen hvid, naar nogen af Stam-
men dør. Paa flere Steder i det gamle
Hellas sørgede man ligeledes i hvidt,
og lige saa i Rom under Kejserti-
den. Tyrkiske og ægyptiske Kvin-
der følger en Slægtning eller be-
kendts Kiste med blaa Baand om
Hovedet, og de lejede arabiske Græ-
dekoner sønderslider under deres
Graad blaa Bomuldsklude, som de
lader flagre bort for Vinden. I det
tyske Højlands katolske Lande er
den foreskrevne kvindelige Sørg-
dragt blaa, og Kvinderne kommer
derfor gerne til Begravelse i hvert
Fald med blaa Forklæder.

Hos nogle etiopiske Stammer er
graat Sørgfarven, og dette er mu-
ligt at henføre til det bibelske Ud-
tryk om at strø Aske paa sit Hoved
(2. Macc. 3.47) eller til Estars Bog
(4.3), hvori det hedder: De græd,
sørgede og klædte sig i Sæk og Aske.
Graag er i de fleste evropæiske Lande
Halvsorgens Farve, ved en Landsfa-
ders Død bliver den gerne ligefrem
paabudt som saadan. Kirkefædre
som Chrysostomus (334—407) og
Cyprianus (200—258) udtaler sig
imod de mørke Sørgfarver, idet den
synes at stride imod Haabet om den
evige Saligheds Glæder.

Plantemælk.

—o—

Et nyt Produkt, der kan afløse
Komælk, som Margarine
har afløst Smør.

Ligesom man i Plantemargarinen
har fundet et Produkt, der i Nærings-
værdi og med Hensyn til forskellige
andre gode Egenskaber staar paa
Højde med Smørret, har man nu og-
saa begyndt at fremstille Mælk af
Plantestoffer. En tysk Læge, C. von
Norden, har udgivet et Værk herom,
og dette er blevet anmeldt i „Uge-
skrift for Læger“.

Vegetabilsk Mælk eller rettere mæl-
kelignende Drikke udvunden af
Frugtkærner, er ikke noget nyt, skrivi-
ver Bladet. Mandelmælk har været
brugt tidligere som forfriskende Drik.
I den nyere Tid har A. Fischer viet
Plantemælken en grundigere Under-
søgelse. Det er egentlig kun Para-
nød samt Mandel, der dels af tek-
niske Grunde, dels paa Grund af
Smagen er egnede til Anvendelse. En
Analyse af en heraf tilberedt Plan-
temælk viste, at Indholdet af Ægge-

hvide omtrent svarede til Komælken
medens Indholdet af Sukker er væ-
sentlig ringere, af Fedt og Kalorier
derimod betydelig højere. Kogsalt
findes kun som Spor, og Purinstof-
fer mangler ganske. Udsendet svar-
er til Komælk, Smagen er mælke-
lignende med svag Aroma.

Bladet anfører derefter en lang
Række Sygdomme, i hvilke det har
vist sig heldigt at anvende Plan-
temælk og mener, at der bør skæn-
kes Plantemælken al Opmærksom-
hed. Det var hans Hensigt at fuld-
stændiggøre Erfaringerne, men det
har desværre ikke været muligt paa
Grund af Vanskelighederne ved at
skaffe Materialet dertil til Veje.

Mandelmælk fremstilles af 250 g.
søde Mandler og 1 l kogt, afkølet
Vand. Mandlerne skoldes, smuttes,
tørres og knuses (med en enkelt
bitter Mandel) i en Mandelmølle,
udrives fint i Morter med 3—4 Ske-
fulde Vand, hvorefter Resten af dette
tilsættes. Efter to Timers Henstand
paa køligt Sted sies Massen gennem
et fint Klæde og er nu færdig til
Brug. Opbevares paa Is i rene, helst
udkogte Flasker. Ved Henstand dan-
ner sig „Fløde“, og den maa rystes
før Brug. Er ikke anvendelig,
hvis den bliver sur. Paranødmælk
tilberedes paa tilsvarende Maade.

En rask Dame.

—o—

At der ogsaa i Thisted findes Da-
mer, der ikke er bange for en lille
Anstrengelse, naar der derved kan
vises Herrerne en Opmærksomhed,
fik i Følge „Thisted Amtstid.“ Offi-
cererne paa Krydseren „Hejmdal“
forleden Bevis for.

Just som Dækofficererne stod og
stirrede ind mod Land, opdagede de
et Menneske komme svømmende
mod Skibet, medførende en stor Gen-
stand. Kikkerterne kom hurtig frem,
og man saa nu en ung Dame svøm-
me med en mægtig stor Kurv Blom-
ster i Retning efter „Hejmdal“.

Da den unge Dame naaede ud til
Falderebstrappen, stod Officererne
parate med en Kappe til at slaa om
hende og indbød Frøkenen til at
komme om Bord og udhvile sig lidt,
før Tilbageturen paabegyndtes. Det
vilde hun dog ikke, og holdende
sig ved Trappen afleverede hun
Blomsterne og passiarede lidt med
Officererne, der alle som en takkede
og komplementerede hende for den
lille fine Opmærksomhed og for den
præsterede smukke Svømming med
den ret omfangsrige Blomsterkurv.
Frøkenen begyndte saa Tilbage-
turen, men da Chefen, Kommandør
Krogh, var bange for, at hun ikke
skulde kunne holde ud paa den
ikke helt ringe Afstand, og Vandel
tilmed kun var 12 Grader, beordrede
han en af Skibets Baade til at ind-
hente hende, og holdende sig ved
Baadens Ræling, blev hun nu ført
over i Nærheden af Badehuset, hvor
hun klarede sig ind ved egen Hjælp.
Chefen for Krydseren var saa be-

gejstret for den unge Dames Oplæden, at han paa staaende Fod foranstaltede en lille fin Middag for Officererne, hvortil Damen pr. Ilbud blev inviteret. Invitationen blev selvfølgelig modtaget, og saavel Damen som Officererne tilbragte nogle fornøjelige Eftermiddagstimer sammen. Bordet var smykket med de Blomster, Damen paa den ikke helt almindelige Maade havde bragt om Bord.

Køkkenhavens Drift.

—o—

Billige Fødemidler.

Nu, da de fleste Fødemidler er dyre og rimeligvis vil vedblive at være det foreløbig, falder det ganske naturligt for enhver Husmoder at spejde efter, hvorfra Fødemidler billigst kan skaffes til Veje.

Under disse Forhold bør man have Opmærksomheden henvendt paa Køkkenhaven, hvor billige Fødemidler let kan skaffes til Veje i store Mængder. En stærkt øget Interesse for Planteføde er ogsaa ganske tydelig at spore for Tiden. Selve disse Fødemidlers Betydning skal jeg ikke her komme ind paa; de fleste vil ved Foredrag, som er afholdt rundt omkring i Landet, have haft Lejlighed til at faa gode Oplysninger i saa Henseende. Det er angaaende Havens praktiske Drift, jeg kunde ønske at give et Par Raad.

Jeg gad vide, hvor ofte jeg har hørt Landmanden begynde at vise sin Køkkenhave frem omtrent med følgende Udtalelse: „Ja, den faar vi jo ikke passet, som den skulde, for vi har jo først og fremmest Marken at passe“. Hvor sand den første Bemærkning er, kender vi alle; den sidste undskyldende Bemærkning vil vi analysere lidt nøjere. Der er sikkert ingen der vil paastaa, at noget Areal, drevet som almindeligt Landbrug, svarer sig forholdsvis nær saa godt som Arealet i en veldreven Køkkenhave, og dog forstaar jeg saa udmærket godt, at Landmanden søger at finde en Undskyldning af berørlige sin Samvittighed med, for Sagen er i Virkeligheden den, at han føler paa Forhaand en Skræk for at komme ind og grave eller rense Køkkenhaven. Den er nemlig, saadan som vi oftest ser den anlagt, ganske upraktisk, saa at Jordbehandling og Rensning kræver alt for meget Arbejde og vanskeligt kan gøres godt, fordi man altid er henvist til Haandkraft, og saa er der desuden ofte Træer og Buske omkring Køkkenhaven eller endog inde i den, som skygger og tager Næring og Fugtlighed, saa Urterne kun

vokser meget kummerligt,

ikke at tale om, at man undertiden helt opgiver at dyrke f. Eks. Jordbær, fordi man ikke kan holde dem rene, eller Kaal, fordi Arealet er for indelukket.

Alt dette ligger i Reglen paa Bunden af Mandens Bevidsthed, naar han undskylder sig med, at „han har jo først og fremmest Marken at passe“. Han anser Hævearbejdet for tidsspildende og ørkesløst, og derfor skyder han det helst ud til en ledigere Tid, som maaske kommer for sent. Hvis derimod Køkkenhaven blev indrettet, saa Hestekraft kunde anvendes i stor Udstrækning, blev Arbejdet meget lettere at overkomme og lettere gjort i rette Tid. Der er derfor fordelagtigt af mange Grunde at vælge et Jordstykke dertil, som ligger mere frit.

Et langagtigt, firkantet Jordstykke uden for den egentlige Have kan indrettes her til, saaledes at Rækkerne gaar paa den lange Led; for hver Ende lægges en Gang saa bred, at der kan vendes med Redskaberne, paa langs lægges maaske en enkelt

smal Gang. Jorden behandles saavel Efteraars som Foraars med Plov og Harve, og Planterne sættes eller saas næsten alle med saa stor Afstand, at der kan renses med Hest mellem dem, Kaal og Tomater med 60 cm. Afstand mellem Rækkerne, Selleri lidt mindre. Gulerødder, Pastinakker, Rodpersille, Rødbeder, Porre, lave Ærter o. l. med saa stor Afstand, at man lige kan køre med Hest mellem dem, ca. 40 cm. Da den Afstand maaske er lidt større end den alm. anvendte, kan Planterne slaa lidt tætlere i Rækken. Til Radiser, Salat, Spinat, Karse, Kørvel, Kruspersille o. l. kan et enkelt Bed langs Rækkerne i Reglen slaa til. Saaledes anlagt vil det kun være et Øjeblikks Sag at foretage den væsentligste Rensning i Køkkenhaven med Hestekraft, og det er desuden en bedre Rensning end med Haandkraft, saa Urterne under disse Forhold vil trives bedre end ellers. Ogsaa Hindbærstykket trænger gerne haardt til hyppig Radrensning.

Jordbærrene.

Til slut har jeg Lyst til at omtale Jordbærkulturen lidt nøjere, da det vist er den eneste Køkkenhavekultur, som i Almindelighed volder Folk noget videre Bryderi. Planterne sættes, saa snart de har gode Rødder, i Reglen i August, September Maaned. Afstanden mellem Planterne i Rækken kan passende være 20—25 cm. og imellem Rækkerne 75 cm eller endnu bedre vekselvis 80 og 50 cm; i saa Tilfælde færdes man kun i de brede Gange. Den første Vinter har Planterne godt af et Dække af halmet Gødning; Dækning af ældre Planter er unødvendig, Renholdelsen foretages bedst ved hyppig Radrensning, som begynder hvert Foraars, saa snart Jorden er bekvem, og fortsættes, indtil de tunge Frugtklaser falder ud mellem Rækkerne, den afbrydes da, indtil de sidste Bær er plukket, hvorefter Jorden gennemarbejdes godt dybt mellem Rækkerne igen.

Hvis man vil have Planter til Nyplantning, maa Jorden derefter ligge roligt i Reglen 4—6 Uger, for at Planterne kan rodfæstes godt i den løse Jord. Er der ikke Brug for Planter, afskæres Rankerne før Radrensningen ved at føre Spidsen af en Le hen under Rankerne langs Moderplanten. Radrensningen fortsættes derefter saa længe, det er nødvendigt om Efteraaret.

Lugning i Rækkerne maa naturligvis foretages, saa ofte det er nødvendigt om Sommeren, men Lugningen lettes uhyre meget ved god Radrensning. Det sidste Ukrudt ødelægges lettest ved Gravning imellem Rækkerne om Efteraaret. Behandlingen af Jordbærstykket efter Plukningen har saa stor Betydning, for at Planterne kan komme til Kræfter igen og forberede næste Aars Høst. Men hvor ofte har vi ikke i Eftersommeren ude i Haverne set de bekendte Firkanter med Jorden faststampet som et Logulv og med en kraftig Vegetation af Ukrudt, hvorunder Jordbærrene staar og „samler Kræfter“! Af

Gødningsemner

kan enten anvendes Staldgødning eller Kunstgødning. Staldgødningen kan undbringes efter Plukningen samt Efteraars eller Foraars og maa nedgraves, hvis den er saa halmet, at den kan genere Radrensningen. Dækningen mellem Rækkerne med Halm o. l. under Bærrenes Modning er naturligvis heldig. Ajle og Superfosfat eller Chilisalpeter, Superfosfat og Kaligødning kan gøre samme Gavn som Staldgødning og anvendes paa samme Maade som til Landbrugsplanter; der kan passende gives samme Mængder som til Roer eller helst lidt mere. Et velbehandlet Jordbærstykke kan i Reglen give godt Udbytte i 4 Aar, enkelte Sorter dog knap saa længe.

Af det Utal af Sorter, der eksisterer, vil jeg særlig fremhæve to, nemlig den udmærkede og tidligst modne Sort Evren og en nyere Sort Westerrholm, som modnes lidt senere og har næsten alle gode Egenskaber: frugtbar, velsmagende, god til Syllning og let at plukke. Som Kuriosum er Bedford Champion (Kæmpejordbærret) nok værd at have, det vækker altid berørligt Opsigt og har her vist sig meget frugtbar, men Smagen er ikke særlig fin. Kønigen Louise (Jordbærdronningen) er meget efterspurgt til Flødebær paa Grund af dets Velsmag og smukke Udseende, men har her undertiden vist sig mindre frugtbar.

Øvli Christensen,
Aarslev Havebrugsskole.

Fra Uge til Uge

—o—

Forbindelsen over Rønne.

Der indløber næsten daglig Klager over den mindre hensynsfulde Ordning mellem Jernbane- og Dampskibsforbindelsen i Rønne, idet Toget, naar Skibet er forsinket, kun afventer Postens Ankomst og lader Passagererne til de andre bornholmske Byer blive i Rønne til næste Dag, hvilket for dem betyder yderligere Forsinkelse og ekstra Udgifter. Endvidere burde der paa Vognene ophænges tydelige Skilte, der giver Oplysning om, med hvilke Byer Toget har Forbindelse. Forleden skulde et Selskab til Gudhjem. De ventede taalmodigt til Nexø-Toget var kørt, og først da Sandvig-Toget var klar til Afgang lod de en Ytring falde om, hvornaar Toget til Gudhjem kørte frem, og kunde ikke begribe, at de skulde have været med Nexø-Toget, da denne By jo laa i en anden Retning end Gudhjem, og de anede ikke, at de skulde skifte i Aakirkeby.

To Damer, der skulde til Allinge, var til deres Held Vidne til meldte Oprin og forhørte sig skyndsomt om, hvilket Tog de da skulde med. De anede ikke, at det var Toget til Sandvig!

Storm P og Ayoe W.

der paa deres Turné „Øen rundt“ har sat Bornholmernes Lattermuskler i de kraftigste Svingninger, giver paa Lørdag en Afskedsforestilling paa Hotel „Sandkaas“ med nyt Program. Benyt derfor Lejligheden til endnu engang at se Storm P og Ayoe W.

Da Spanden faldt i Kongeaalen.

„Hejmdal“ skriver: Tjenestekarl Thomas Nielsen, Aastrupgaard ved Haderslev, stod forleden for Landsretten i Flensborg tiltalt for at have hjulpet en Medtjener, der var udlagt til Soldat, ud af Landet.

Da de en Dag var i Færd med at hente Vand fra Kongeaalen, lod den anklagede en Spand falde i Vandet. Resolut sprang Kammeraten ud i Aaen, tilsyneladende for at redde Spanden i Land. Under Redningsarbejdet kom han imidlertid over til den anden Bred, hvor han saa gik i Land og forsvandt nord paa.

Den anklagede indrømmede nok at have ladet Spanden falde i Aaen, men han paastod ikke at have kendt noget til Kammeratens Hensigter.

Retten var dog af den Mening, at det drejede sig om en nøje overlagt Plan og idømte den anklagede 9 Maaneders Fængsel, hvoraf de 2 Maaneder fraregnedes for den lidte Varetægtsarrest.

En Ko slugt en Hugorm.

For nogle Dage siden skete i Fl. „Aalb. Amtst.“ det mærkelige, at en Ko, der var ved at drikke af Vandet i Vildmosen, samtidig slugte en Hugorm, der formentlig har ligget i Overfloden af Vandet og saaledes er

bleven suget med op. Koen syntes at slippe rigtig godt fra Historien. Den blev noget hævel i Halsen, formentlig fordi Hugormen har bidt, efter at den er kommet op i Munden, og derefter noget syg. Men nogen Tid efter kom Hugormen ud sammen med Koens Afføring, og det ser nu ud til, at Koen har det rigtig godt.

Hvad Drengene kan finde paa.

Nogle Drengene i 9—10 Aars Alderen morede sig forleden i Sjørring med at kaste Sten efter nogle Lam paa Masken. Hver Gang en af de rare Guller havde ramt de ulykkelige smaa Dyr særlig godt, jublede Drengene i Kor, og endelig lykkedes det en af dem med et velrettet Stenkast at knuse Hovedet paa et af Lammene saa det sank dødt om. Heldigvis blev denne modbydelige Tidkort opdaget, forinden flere af Lammene havde maattet lade deres Liv, og Dyrenes Ejer meldte, som rimeligt var, Ugeringen til Politiet. Fra dette vil Sagen nu i Følge „Viborg Stst.“ blive oversendt til Værgeraadet.

Hun maatte af med Livet!

„Fredericia Dagblad“ fortæller: En Dame og en Soldat kom forleden med Toget fra Kolding. I denne By havde Damen laant et Liv, som hun havde paa. Politiet i Kolding var imidlertid bleven sat i Bevægelse af den Person, af hvem Livet var laant, da vedkommende frygtede ikke at faa sin Ejendom tilbage.

Der blev derefter truffet den mindelige Ordning ved Politiets Mellemkomst i Fredericia, at Damen fik Lov til at rejse videre med Soldaten, men maatte til Gengæld af med Livet fra Kolding.

Der skete dog ingen Krænkelser af Blufærdigheden. Damen havde nemlig endnu et Liv i Kufferten.

Verdens mindste Bog.

Overbibliotekar Grundtvig, Aarhus har i Udlandet købt til Statsbiblioteket et Eksempel af Verdens mindste Bog, der har Tittlen: „Galslev K. Madamma Christiana Di Lorene 1615“ og er trykt i Padua 1686—97. Bogen er paa 208 Sider, hver paa 9 Linjer og ca 100 Bogstaver, og den er i Følge „Aarhus Amtst.“ ikke større end Halvdelen af et Stykke hugget Sukker. Den var udstillet paa Udstillingen i Leipzig og er ret kostbar.

For store Støvler.

„Viborg Stiftstid.“ fortæller: Det var forleden ved Eksercerpladsen; der havde været Støvleuddeling, og en Sikringsmand havde da faaet et Par, som var lovlig store. Følgelig stillede han hos Oversergenten og meldte det.

— Saa-aa, sagde Oversergenten, det er vist ikke saa slemt.

— Jo, Hr. Oversergent, naar man har to Par Strømper og Gymnastiksko paa inden i Støvlerne og de alligevel bliver staaende stille, naar jeg gør omkring — saa maa de være for store.

En Fiskefangst til 9000 Kr.

Kutterflaaden fra Lemvig, der tæller 60 Baade, har i Følge „Lemvig Flkbl.“ i de sidste Dage indbragt noget over 250,000 kg. Kuller til Lemvig Havn.

Forleden Dag kom Kutteren „Haa-bet“ af Lemvig ind med en Fangst paa 15,000 kg Kuller; det er den største Fangst, nogen Kutter endnu har indbragt i Havnen.

Gennemsnitsprisen paa Kuller var i de Dage omkring 60 Øre pr. kg.

Japanske Hunde.

De fleste Hunde i Japan er af indfødt Stamme og er i det hele taget meget forskellige fra Vestens Hunde. Ligesom den japanske Hest er de mindre, mere haarede og snu, lige-

som de er af en særlig Legemsbygning.

Den almindelige, indfødte japanske Hund har et vildt, ulveagtigt Udseende med fladt Hoved, spids Snude og korte opstaaende Øren og busket, røveagtig Hale. De er dristige og stædige, og synes ikke at mærke, naar de bliver slaaet. En Gang gav Hidezoshi en levende Hund til sin Yndlingstiger som et Traktement; men Dyret, der benyttede Lejligheden for Tigreren, greb Tigreren i Struben og kvalte den, for den kunde forsvare sig, skønt Hunden ogsaa døde af sine Saar.

Den japanske Hund er saaledes berygtet for dens eksempløse Vildskab og haardnakkede Bidsig-fast, der minder om Bulldogen.

Allinge Kirkenyt i Juni.

Begravede: 2.: Fotograf Bendt Kjølbers Enke Christiane, f. Lund, 72 Aar gl., Allinge; 9.: Stenhugger Karl Adolf Peter Kjølbers Hustru Petrea Marthea, f. Jensen, 55 Aar gl., Allinge; 13.: Particulier, forliv. Avisbr. Frederik Jørgensens Enke Christine Hansine Nicoline f. Holm af Sandvig, 80 Aar gl.; 10.: Arbm. Jørgen Thorvald Grønbergs Hustru Monstine Jacobine, f. Holm, 61 Aar. Ægteviede: 3.: Enkemand, 1ste Lærer ved St. Ols Kirkeskole, Kirkesanger Jørgen Nielsen Jørgensen og Pige af Allinge Theodora Marie Jacobsen (i St. Ols Kirke).

Døbte: 4.: Arbm. Emil Olssons Søn Edvard Andreas, Sandvig; 11.: Stenh. Johan Patrik Alexanderson Westerholms Søn Hans Peter Rudolf Brunzell af Allinge; 18.: Dr. juris Vilhelm Heinrich Peters Søn Heinz Peters af Allinge; Stenh. Karl Frederik Nielsens Søn Karl Edmund af Allinge. Fremstillet: Stenh. Johan Patrik Alexanderson Westerholms Søn Robert Johan Alexander Brunzell W. af Allinge (hjemmedøbt 29/3 14). 18.: Ølhandler Christian Holms Datter Else af Allinge; Fisker Frits Johannes Hammers Datter Bodil af Sandvig.

Olsker Kirkenyt i Juni.

Døbte: 4.: Parcelist Emil Kornelius Hansens Søn Ernst Sigfred af Olsker; 12.: Gdr. Ludvig Johannes Sommers Søn Arne Ludvig Johannes af Olsker; Avisbr. Konrad Gelius Nilssons Søn Konrad Andrén af Olsker; 25.: Smed Hans Jørgen Jespersens Datter Marie Antonie af Olsker.

Begravede: 14.: Ugift Karoline Elisabeth Jensen af Brodeggaard, 20 Aar gl. († 7/6 16 i Knudsker); 17.: Parcelist Emil Kornelius Hansens Søn Ernst Sigfred Hansen af Olsker, 3 Uger gl.; 25.: Murer Niels Peter Holm af Tejn, 73 Aar gl.

Gudstjenester og Møder.

—o—

Søndag d. 9. Juli.

Ols Kirke Kl. 7¹/₄
Allinge K. Kl. 10 Skrm. 9¹/₂
Kl. 3 Efterm. taler Købmand Tscherning-Møller fra Neksø i Sandvig Missionshus.

Mandag Kl. 8. Møde for K. F. U. M. i Allinge Menighedshjem og for K. F. U. K. i Præstegaarden.
Torsdag d. 13. Juli Kl. 8 Friluftsmøde paa Havnepladsen i Tejn. Præsten taler (i Tilfælde af ugunstigt Vejr i Missionshuset).

Bemærk: Blaa Kors Lokalforenin-gernes Udflugt fra hele Øen til Gudhjem, hvor Pastor Højrup og Missionær Ærø taler i Skoven paa Søndag Efterm. Kl. 3.

Bedste Yorekshire Dampkul.

Vi har et lille Parti af disse gode Kul, som vi anbefaler Landmændene at købe og hente, for at have til Tærsktiden kommer. Pris 7 Kr. pr. Hektoliter.

Nordlandets Handelshus

2 Buffeter, 1 Anretterbord,
1 gammelt Harmonium og en Toj-
rulle er til Salgs.
Olsker Kirkeskole.
Telefon Allinge 61 bl.

2 Karle kan paa Grund af
Bortrejse straks faa
Plads paa **Søndre Bedegadegd,**
Klemensker.

Ungkvæg er til Salgs
paa **Søndre Bedegadegaard,**
Klemensker.

Kom og se
Storm P.
og **Ayoe W.**
paa

Hotel „Sandkaas“
Lørdag den 8. Juli Kl. 8 1/2.
Nyt Program. Billet 1 Kr.

En god brugt Klapvogn
med næsten nye Gummiringe er til
Salgs for 10 Kr. kontant.
Bladets Kontor anviser.

Ny stor Sending af
Læder-Tagpap

prima Kvalitet i 18 og 24" Bredde
er hjemkommet og sælges til aller-
laveste Pris pr. kontant.

Nordlandets Handelshus.

Billigt
Bøgebrænde
Grov afrevet Lyng og Ene
kan faas a 5 Kr. Læssel.
V. Sørensen, Borre.

Vi har rigeligt Lager af prima
Svinekrybber
Classerede-Læror
Cementror
og vi sælger meget billigt.

Nordlandets Handelshus

Auktion
over Rug paa Rod
Torsdag den 13. ds., Efterm. Kl. 3
lader Vang Stenhuggerier ved
offentlig Auktion bortsælge ca 10
Tdl. Rug paa Rod.
Mødested ved Pensionat Skovbo
i Olsker.
By- og Herredsfogedkontoret i Hasle
den 5. Juli 1916.
Borgen.

OLSKER.
Kommuneregnskabet for Aaret
1915—16 vil være fremlagt til almin-
deligt Eftersyn i Olsker Forsamlings-
fra 1.—14. Juli d. A.
Sogneraadet.

Spegesild.
Nysaltet bornholmsk Spege-
sild haves paa Lager i Fjerdings-
og Ollinger og sælges til billigste
Dagspris pr. kontant.
Bestillinger paa saltet Sild mod-
tages gerne.
I. B. Larsen

De ere lavede af Knivstaal!
Dolcher Roehakker med Knive.
do. do. uden do.
Den rigtige Slags, som holder er
Rixford Høforke,
hjemmelavede River,
do. Høforke,
franske støbestaals Høstleer,
billigst i
Nordlandets Handelshus.

Høstriver
Strygespaan, Lebonne og bedste franske Høstleer
anbefales fra
Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Til langt under almindelig Pris
udsælges

50 Par brune Damestøvler
35 = = Damesko
20 = = Herresko
20 - Stof Dame-Snøresko.

C. Larsens Skotøjsforretning
Telefon 104. ALLINGE. Telefon 104.

Friskmalet og finmalet Grutning til Crisene.

Vi har rigeligt Lager af alle Sorter ren Majsskraa, ren Byg-
skraa, — Blandet Skraa, som bestaar af lige Dele Majs og bornholmsk
Byg. Dansk Hvedestrømel Nr. 1, Danske Hvedeklid og et lille Parti
dansk Svinemel. Palmekagemel til Blanding er et sundt Foderstof.
Priserne ere billigst ved kontant Betaling.

Nordlandets Handelshus.

Vaskestoffer

i moderne blomstrede og smaa prikkede Mønstre, opgiven til Levering i
April, men først hjemkommen nu, bortsælges for 80 Øre m.

Ensfarvet Crepon

i mange Farver 64 Øre m. Billigt og praktisk til Vaskekjoler.

Imiterede Musseliner
fra 50 Øre m.

Chr. Olsen, Messens Ene-Udsalg, Allinge.
Telefon 100.

Cement, Tagpap,
Tag- og Staldvinduer, Murgryder, Fyrdøre,
Riste og Renseluger anbefales til billigste Priser.
Allinge Kolonial- Produktforretning.

Dame-Gummifrakker.
I disse Dage er hjemkommet et Parti Gummi-
frakker, som vi tilbyder til 14 Kr.
Endnu haves et lille Parti Herre-Gummifrakker
til gammel Pris.
Nordlandets Handelshus.

Nye 1ste Klasser
Landbrugsmaskiner og Redskaber
af enhver Art sælges paa gode Afbetalingsvilkår.
Følgende brugte Maskiner sælges billigt:
1 Selvkørende Lokomobil og 42" Tærskværk,
1 Petroleums Lokomobil og 36" Tærskværk.
1 Dauplokomobil 5 hk og 42" Tærskværk.
1 Dampmaskine med Kedel 6-8 hk. 1 Mejemaskine.
1 Slaamaskine. 1 Skrælleplov. 1 Landmotor 8 hk.
1 Baadmotor 6 hk og 1 Baadmotor 3 hk med Skruetøj.
Johan C. Koefoed, Allinge.

Aktieselskabet
Coldings kontrollerede Foderblandinger
faas hos
Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Allinge Bogtrykkeri anbefales. Telefon 74.
Regnskabshøjer og Kontrahøjer leveres efter ethvert Skema.

Husk vort velassorterede
Trælast-Lager!
Forlang Tilbud, og vi er til Tjeneste.
Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Tegn Abonnement paa
Nordbornholms Ugeblad.

Toget afgaar

Søgnedage:

Rønne—Sandvig			
Fra Rønne	9 ¹⁰	3 ³⁰	10 ⁰⁰
Nyker	9 ²⁸	3 ⁵⁰	10 ¹⁸
Klemensker	9 ⁴⁵	4 ⁰⁷	10 ³⁵
Rø	10 ⁰³	4 ²⁰	10 ⁵³
Tein	10 ¹⁸	4 ⁴²	11 ⁰⁸
Allinge	10 ²⁹	4 ⁵⁴	11 ¹⁹
Til Sandvig	10 ³⁵	5 ⁰⁰	11 ²⁵

Sandvig—Rønne.			
Fra Sandvig	7 ⁰⁰	12 ⁰⁰	7 ⁴⁰
Allinge	7 ⁰⁸	12 ⁰⁸	7 ⁴⁸
Tein	7 ¹⁸	12 ¹⁹	8 ⁰⁰
Rø	7 ³⁴	12 ³⁸	8 ¹⁷
Klemensker	7 ⁵⁴	12 ⁵⁶	8 ³⁵
Nyker	8 ⁰⁶	1 ¹⁰	8 ⁵⁰
Til Rønne	8 ²⁵	1 ³⁰	9 ¹⁰

Søn- og Helligdage.

Rønne—Sandvig.			
Fra Rønne	9 ⁰⁰	12 ⁵⁰	9 ²⁰
Nyker	9 ¹⁸	1 ⁰⁸	9 ³⁸
Klemensker	9 ³⁴	1 ²⁴	9 ⁵⁵
Rø	9 ⁵⁰	1 ⁴⁰	10 ¹³
Tein	10 ⁰⁴	1 ⁵⁴	10 ²⁸
Allinge	10 ¹⁴	2 ⁰⁴	10 ³⁹
Sandvig	10 ²⁰	2 ¹⁰	10 ⁴⁵

Sandvig—Rønne.			
Fra Sandvig	8 ⁴⁵	12 ³⁵	7 ⁴⁵
Allinge	8 ⁵³	12 ⁴³	7 ⁵³
Tein	9 ⁰³	12 ⁵²	8 ⁰²
Rø	9 ¹⁷	1 ⁰⁷	8 ¹⁸
Klemensker	9 ³⁶	1 ²⁶	8 ³⁸
Nyker	9 ⁴⁸	1 ³⁸	8 ⁵⁰
Til Rønne	10 ⁰³	1 ⁵⁵	9 ¹⁰

Prima Blodfoder Nr. 1
fra Vejle Blodfoderfabrik.
Pris 11 Kr. pr. 50 kg.

Prima Blodmelassefoder,
ny Sending af ny Fabrikation.
Pris 9 Kr. 25 Øre pr. 50 kg.

Prima Klidmelassefoder
aldeles frisk, sund og god Vare.
Pris 10 Kr. pr. 50 kg.
Priserne er pr. kontant.

Nordlandets Handelshus.

By- og Herredsfuldmechtig
Johannes Kofoed, Hasle.
træffes paa Raadhuset i Allinge
hver Mandag eller Kl. 10 Form. og
i Klemensker Kro hver Fredag
fra 2—5 Eftm.

Elever.

Nogle unge Piger antages som
Elever til 15. Avgust paa Maga-
sin du Nords Systue, Allinge.
Man bedes henvende sig til Fru
Thorbeck.

Krystal **Soda**
Pulveriseret

Blegsoda, Ludpulver af alle Mær-
ker. Vi har endnu rigeligt Lager
af disse Varer og sælger gerne i
passende Kvant — men kun til
Forbrugerne.

Nordlandets Handelshus

Til Tagstrykning

anbefales en ekstrafin Calciumstjære eller Linoliumstjære
fra

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

For Tiden har vi rigeligt Lager af

Danske grove Hvedeklid. Dansk Hvedestrømel Nr. 1
Flere Slags Skraaning af Majs og Byg. Smaa Majs. Stor
tørret Majs. Alle Sorter er absolut prima Kvalitet.

Nordlandets Handelshus.

Hos
Wilh. Hansen,
Sandvig

finder De et stort Udvalg i Bom-
uldstøjer, hvide og kulørte Vaske-
stoffer i Crepon, Moll, Viole og Flo-
nel. Færdige Bluser, Forklæder
og Linned. Alt til billige Priser.
Uldne strikkede Klude købes til
1 Kr. kg.

Prima Tørv til Salgs.

Bestillinger modtages gerne.

Abildgaard, Olsker.

Ligkister

og Ligtøj haves paa Lager.
Johannes Pedersen
Vestergade.

Berliner koks

af prima Kvalitet er oplosset. Pris
Kr. 3,50 pr. Hektoliter. Vær saa god
at gøre Bestillinger heraf snarest
snarest muligt.

Nordlandets Handelshus

Søger De en Pige, en Karl
eller en Dreng, eller mang-
ler De en Svend eller Lær-
ling, en Fodermester eller an-
den Medhjælp, bør De snarest aver-
tere i Nord-Bornholms Ugeblad,
der hver Fredag bringes direkte ind
i 1700 Hjem og læses af saa godt
som hvert eneste Tyende. En An-
nonce her i Bladet vil derfor saa
godt som altid bringe et tilfreds-
stillende Resultat.

Røget Laks

i Skiver i 1/2 og 1/4 kg. Daaser,
haves paa Lager.

I. B. Larsen

Linoleums-Tjære

er den bedste Sort til at dække Tag-
pap med; denne sælges i hele, halve
og kvart Tønder samt i Spande a
15 kg billigst i

Nordlandets Handelshus

Leverandør til Varelotteriet.

Allinge Kolonial & Produktforretning

Nordbornholms Ugeblad.